

Rechters leggen rol verzekeraar in woekerdossier allemaal anders uit

Honderden soorten woekerpolissen, meer dan tien aanbieders en nu ook verschillende uitspraken van rechters en klachteninstituten: de slepende woekerpolisaffaire is er sinds de onthulling in 2006 niet simpeler op geworden. Nieuwste complicerende factor is een uitspraak van de rechtbank Den Haag over een collectieve actie tegen Aegon. Het vonnis botst op verschillende punten met andere recente uitspraken.

De rechtbank sprak zich uit in een zaak die de Vereniging Woekerpolis.nl en drie klanten tegen Aegon hadden aangespannen. Zij verwijten de verzekeraar dat ze onvolledige en onjuiste informatie kregen over mogelijke rendementen op hun beleggingsverzekering en over kosten. Alleen op dat laatste punt kregen ze van de rechters (deels) gelijk: de verzekeraar heeft klanten onvolledige informatie verschaft over beleggingskosten en de hoogte van de overlijdensrisicopremie, staat in het vonnis van 62 pagina's.

Besluiten van rechters komen nog overeen

Die beslissing komt nog overeen met andere recente beslissingen, bijvoorbeeld [van het Kifid](#). Het klachteninstituut oordeelde afgelopen vrijdag in een zaak tegen Nationale Nederlanden dat ook die verzekeraar een klant onvoldoende informeerde over bepaalde poliskosten. En het Gerechtshof Den Bosch [vond in mei](#) dat ASR een polishouder onterecht beleggings- en administratiekosten in rekening had gebracht.

Maar de wetten die de rechters en het Kifid gebruiken om hun beslissing te motiveren, zijn heel verschillend. Zo wijst 'Den Haag' het verwijt van Woekerpolis.nl af dat sommige kosten in de polis in strijd zijn met een Europese consumentenrichtlijn over oneerlijke voorwaarden. Volgens de rechtbank is er een 'leemte' in de polis over bepaalde kosten die moet worden ingevuld. Als Aegon redelijke kostenvoorwaarden opstelt, kan er geen sprake zijn van oneerlijke voorwaarden, aldus de rechters.

Motivatie voor vonnissen is anders

Het Hof Den Bosch stelde een ASR-klant in mei juist aan de hand van die consumentenrichtlijn in het gelijk. Het was voor het eerst dat een rechter deze kaderwet gebruikte in het woekerpolisdossier. Eerder werd een proces uitgevochten tot het Europees

Hof van Justitie waarbij verzekeraar en klant inzetten op een andere Europese richtlijn, over levensverzekeringen.

Dat de uitspraken anders worden onderbouwd, heeft vooral met dat arrest van het Europese Hof van twee jaar terug te maken. Het langverwachte vonnis had helderheid moeten verschaffen over de vraag of verzekeraars zich bij de verkoop van polissen alleen aan Europese regels moesten houden of ook nog aan ongeschreven regels van zorgplicht en goed fatsoen.

Onduidelijke uitspraak van Europese Hof

Maar de **uitspraak** was dubbel. De hoge rechters zeiden dat zulke ongeschreven regels bij de verkoop van woekerpolissen kunnen gelden mits het voor de verzekeraar voldoende voorspelbaar is welke extra informatie hij moet verstrekken. Of de Nederlandse wet voorspelbaar genoeg was voor verzekeraars liet het Hof open.

Nederlandse rechters en het Kifid geven verschillend antwoord op die vraag. Het klachteninstituut legt de zorgplicht breed uit, zo bleek vrijdag in de zaak tegen NN. De rechtbank Den Haag kijkt juist naar de toen geldende regels en naar een destijds door de verzekeringsbranche afgesproken code die de informatieplicht veel beperkter uitlegt.

Lastig voor claimclubs

Voor claimclubs en gedupeerde klanten maken de ingewikkelde vonnissen het lastig om schadevergoeding te eisen. Terwijl het Kifid-besluit in principe honderdduizenden NN-klanten met eenzelfde polis recht geeft op compensatie, is dat in de Aegon-zaak lastiger. Klanten zijn al eerder (deels) voor schade gecompenseerd. Volgens de rechtbank moet per geval worden gekeken hoe hoog eventuele schade is. De hoop van claimclubs is nu op gevestigd op schikkingen en de volgende uitspraak, in een collectieve zaak tegen NN in juli.